

OD REDAKCJI

Szanowni Państwo, Drodzy Autorzy, Czytelnicy i Współpracownicy „Studiów z Prawa Wyznaniowego”, prawda o nieuchronnie upływającym czasie i związanych z tym wyzwaniach jawi się nam z wyjątkową natarczywością wówczas, gdy przychodzi nam stanąć wobec konieczności rozstania się z kimś szczególnie bliskim, kogo obecność definiowała nasze tu i teraz, ukierunkowując podejmowane działania, a zwłaszcza stojąc za naszymi sukcesami. Dla środowiska skupionego wokół Katedry Prawa Wyznaniowego KUL i związanych z nią „Studiów z Prawa Wyznaniowego” taką Osobą był Ksiądz Profesor Henryk Misztal, który odszedł do wieczności w dniu 28 października 2020 r.

Katedrą Prawa Wyznaniowego kierował Ksiądz Profesor przez blisko 30 lat (1980–2007), w sposób decydujący przyczyniając się do jej rozwoju. Był nauczycielem i promotorem wielu z nas. Cierpliwie wprowadzał nas w tajniki pracy naukowej, po ojcowsku korygował popełniane błędy, z całych sił wspierał dobre inicjatywy i działania, szczerze się cieszył z naszych postępów na naukowej drodze i traktował je jak własne. Gdy w 2000 r. powstała inicjatywa powołania „Studiów z Prawa Wyznaniowego”, Ksiądz Profesor napisał do ich pierwszego tomu przedmowę, legitymizując je ponadto swoim artykułem pt. *Gwarancje prawa międzynarodowego i polskiego w zakresie uprawnień rodziców do religijnego wychowania dzieci*. W skład Rady Naukowej czasopisma wszedł wraz z jej utworzeniem w 2003 r. i pozostał jej członkiem aż do chwili śmierci. Przez wiele lat współpracował ze „Studiami” również jako autor artykułów i recenzji. Jego ostatni tekst opublikowany na tych łamach ukazał się w 2014 r. (t. 17) i nosił tytuł *Geografia prześladowań chrześcijan w krajach islamskich*.

Jak powszechnie wiadomo, wpływ Księdza Profesora na środowisko specjalistów z zakresu prawa wyznaniowego zdecydowanie wykraczał jednak poza Lublin. Przez lata uczestniczył w kolejnych, ogólnopolskich sympozjach prawa

wyznaniowego, nie tylko wygłaszając referaty i biorąc udział w dyskusji nad referatami wygłoszonymi przez innych, ale przede wszystkim walnie przyczyniając się do ukształtowania znamionującej dziś to środowisko atmosfery wzajemnego szacunku i ludzkiej życzliwości – pomimo różnic prezentowanych poglądów i zajmowanych stanowisk. W 2008 r. odegrał Ksiądz Profesor kluczową rolę w procesie tworzenia Polskiego Towarzystwa Prawa Wyznaniowego, występując jako jeden z dwóch autorów skierowanego do środowiska listu inicjującego utworzenie tego stowarzyszenia, którego działalność do dzisiaj odznacza się wyjątkową dynamiką.

W swoich publikacjach z zakresu prawa wyznaniowego kładł Ksiądz Profesor szczególny nacisk na wolność religijną, starannie opracowując jej koncepcję i identyfikując jej konsekwencje. Sporo uwagi poświęcił ograniczeniom tej wolności, do jakich dochodziło w okresie tzw. Polski Ludowej, a także przełomowemu ustawodawstwu wyznaniowemu z 17 maja 1989 r. Analizował i podkreślał znaczenie prawa rodziców do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami, zajmował się wolnością i misją uniwersytetów katolickich, z bólem pisał o prześladowaniach chrześcijan we współczesnym świecie. Wiele lat – z czego nie wszyscy członkowie środowiska specjalistów z zakresu prawa wyznaniowego w pełni zdają sobie sprawę – poświęcił gruntownym studiom nad katolickim prawem kanonizacyjnym, wypracowując sobie renomę zdecydowanie wykraczającą poza granice naszego kraju.

Swoimi zainteresowaniami zarażał młodych ludzi, którym zawsze poświęcał dużo czasu i uwagi. Wypromował 32 doktorów (w tym 15 specjalizujących się w prawie wyznaniowym) i ponad 170 magistrów. Kilkoro z wychowanków Księdza Profesora osiągnęło już stopień doktora habilitowanego, a niektórzy z nich – nawet tytuł profesorski. Dla innych był życzliwym, choć wymagającym recenzentem w różnego rodzaju procedurach awansowych.

Myśląc z niesłabnącą wdzięcznością i szacunkiem o znaczeniu Księdza Profesora Henryka Misztala dla środowiska polskich eklezjastycystów, a „Studiów z Prawa Wyznaniowego” w szczególności, zdecydowaliśmy się na zadedykowanie Mu kolejnego, 24 tomu naszego periodyku (za rok 2021). Do jego współtworzenia serdecznie zapraszamy!

*ks. dr hab. Piotr Stanisz, prof. KUL
redaktor naczelny*